

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

A3. (μονάδες 25)

Στοιχεία που υπηρετούν το επικοινωνιακό πλαίσιο και το ύφος της ομιλίας σε σχολική εκδήλωση για ένα θέμα που αφορά όλους/ες:

- προσφώνηση
- αποφώνηση
- αποστροφές σε β΄ πληθυντικό πρόσωπο εντός της ομιλίας («όπως γνωρίζετε», «θα συμφωνούσατε ότι» κ.λπ.)
- εναλλαγή γ΄ ενικού/πληθυντικού και α΄ πληθυντικού προσώπου στο κείμενο
- αφόρμηση από το δεδομένο του θέματος («Το σχολείο σου οργανώνει μία ενημερωτική εκδήλωση με θέμα ‘Νέοι και κινητά τηλέφωνα’ και εσύ είσαι ένας από τους ομιλητές»)
- αρνητικά θα χαρακτηριστούν τόσο η απουσία προσφώνησης-αποφώνησης όσο και η παρουσία τίτλου, επιστολικής αποφώνησης, επιστολικού χαιρετισμού, θέσεως υπογραφής κ.λπ.

A. Οι κίνδυνοι της υπερβολικής χρήσης των κινητών τηλεφώνων από τους νέους που επισημαίνονται στο άρθρο και μπορούν να αξιοποιηθούν από τους μαθητές είναι:

- η εξάρτηση από τα κινητά τηλέφωνα,
- η διατάραξη της ψυχικής υγείας (εκδηλώσεις άγχους, πανικού, καταθλιπτική διάθεση, η έλλειψη ύπνου),
- η διατάραξη της καθημερινής ζωής και λειτουργίας του ατόμου,
- η παραμέληση βασικών υποχρεώσεων,
- η μειωμένη απόδοση στις σπουδές.

Παράλληλα, θα μπορούσαν να αναφερθούν :

- η μείωση της προσοχής, της συγκέντρωσης και της παραγωγικότητας,
- η αρνητική επιρροή στη στάση του σώματος και η επιδείνωση συναφών σωματικών

προβλημάτων,

- η ενδεχόμενη πρόκληση επικίνδυνων ασθενειών από την εκπομπή της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας από τα κινητά,
- η απομόνωση, η απουσία κοινωνικοποίησης, η μοναξιά,
- η ανούσια πλοήγηση στο διαδίκτυο,
- η διάσπαση της προσοχής,
- τα φαινόμενα ηλεκτρονικού εκφοβισμού με τη λήψη φωτογραφιών και την προώθησή τους στα κοινωνικά δίκτυα,
- τα φαινόμενα παραπλάνησης, εξαπάτησης και εκφοβισμού μέσα από συνομιλίες με αγνώστους,
- η αλληλεπίδραση με εικονικούς φίλους που φτάνουν να γίνουν σημαντικότεροι από τους πραγματικούς.

B. Τρόποι περιορισμού της υπερβολικής χρήσης των κινητών τηλεφώνων από τους νέους που επισημαίνονται στο άρθρο και μπορούν να αξιοποιηθούν από τους μαθητές, είναι:

- η δημόσια επίγνωση του προβλήματος της χρήσης κινητών από παιδιά και νέους,
- οι γονείς πρέπει να γνωρίζουν πόσο χρόνο τα παιδιά τους περνάνε με τα τηλέφωνα τους,
- η ανάγκη για περαιτέρω μελέτη της προβληματικής χρήσης των smartphones από τους ειδικούς.

Παράλληλα, θα μπορούσαν να αναφερθούν :

- ο περιορισμός της χρήσης του κινητού τηλεφώνου για απαραίτητες κλήσεις και για συγκεκριμένο χρόνο μέσα στην ημέρα,
- η απενεργοποίηση των ειδοποιήσεων,
- η χρήση εξαρτημάτων αποδέσμευσης των χεριών (hands free kids) και η απομάκρυνση της συσκευής από το σώμα κατά την ομιλία,
- η αντικατάσταση της χρήσης του κινητού με φυσικές ή άλλες δραστηριότητες (κινηματογράφο, διάβασμα βιβλίων, περίπατο, εξόδους με φίλους κ.λπ.),
- η λήψη μέτρων ασφαλούς πλοήγησης του διαδικτύου μέσα από τα κινητά τηλέφωνα από τους γονείς για τα παιδιά τους,
- η υποχρέωση όλων των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας να παρέχουν δυνατότητα γονικού ελέγχου και φίλτρων προστασίας από παράνομο και επιβλαβές περιεχόμενο,
- η καταφυγή των γονέων σε έγκυρες γραμμές βοήθειας.

B3. (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης:

Στο ποίημα οι άνθρωποι που πηγαινοέρχονται στον δρόμο, ή δεν χρειάζονται τα τηλεφωνήματα ή τα έχουν ήδη κάνει. Στην πρώτη περίπτωση υποδηλώνεται ότι δεν χρειάζονται την επικοινωνία («ως φαίνεται δεν έχουν ανάγκη τηλεφωνήματος»), στην δεύτερη ότι έχουν ήδη διευθετήσει τα θέματα των σχέσεών τους με τους άλλους («ξεκαθαρίστηκαν καταστάσεις... τα χείλη στο ποτό»). Η στάση αυτή έρχεται σε αντίθεση με την ψυχολογική διάθεση στην οποία βρίσκεται το ποιητικό υποκείμενο. Περιμένει να χτυπήσει το τηλέφωνο, αλλά κυριαρχεί η σιωπή. Βλέποντας τον κόσμο έξω από το παράθυρο αποφασίζει να τραβήξει το τηλέφωνο από την πρίζα, ένδειξη αγανάκτησης ή παραίτησης.

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να παραθέσουν τεκμηριωμένα την άποψή τους για την αποτελεσματικότητα της τηλεφωνικής συνομιλίας υποστηρίζοντάς την ολοκληρωτικά, μερικώς, ή, ακόμη, και απορρίπτοντάς την. Δειγματικά, μπορούν να αναφέρουν ότι η τηλεφωνική συνομιλία κατορθώνει να καταργήσει τη φυσική απόσταση, να δώσει άμεσα λύσεις σε επείγοντα θέματα, να συντελέσει στο να επικοινωνήσουν ουσιαστικά άνθρωποι που η φυσική επαφή τους δημιουργεί συγκρουσιακό κλίμα, ή, πάλι, να υποστηρίξουν ότι η απουσία φυσικής επαφής, η ανάγκη της συντόμευσης των λεκτικών μηνυμάτων λόγω χρόνου, οικονομικού περιορισμού κ.λπ. ελαττώνουν ή καταργούν την αποτελεσματικότητα της τηλεφωνικής συνομιλίας.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής:

Στοιχεία που υπηρετούν το επικοινωνιακό πλαίσιο και ύφος του ημερολογίου:

- τοποχρονικός προσδιορισμός
- ενδεχόμενη προσφώνηση προς το ημερολόγιο και ενδεχόμενη αποφώνηση
- χρήση, κατά κύριο λόγο, α' ενικού προσώπου
- εξομολογητικός τόνος

Περιεχόμενο

Οι μαθητές/τριες καλούνται να «υποδυθούν» το ποιητικό υποκείμενο καταθέτοντας συναισθήματα και σκέψεις και να λάβουν υπόψη την αναμονή του τηλεφωνήματος και την έκρηξη οργής ή την παραίτηση, που υποδηλώνεται με το τράβηγμα του καλωδίου της συσκευής από την πρίζα. Η συνέχεια εναπόκειται στην προσωπική οπτική του/της μαθητή/τριας. Ενδεχόμενη συνέχεια είναι να βγει από το σπίτι και να αναμειχθεί με το πλήθος που φαίνεται ότι δεν έχει ανάγκη από ένα τηλεφώνημα. Με αυτό τον τρόπο θα δοθεί η ευκαιρία απόδρασης από το προσωπικό πρόβλημα, τις αγωνίες ή τις έγνοιες.